

Amb veu rogallosa i feble d'actitud, el Martin McGuinness que va anunciar la seva dimissió del Govern d'Irlanda del Nord el 9 de gener era una figura molt diferent de la del fornit comandant de l'IRA famós en un altre temps. La transformació de McGuinness en les darreres dècades, de membre d'una organització terrorista a segon polític de més alt rang de l'autonomia, exemplifica el canvi que Irlanda del Nord ha experimentat. Ara, però, la seva dimissió del Govern –i, potser, permanent retirada de la política– ha provocat una crisi en la regió en el moment que ja afronta greus amenaces per a la seva estabilitat.

La marxa de McGuinness, membre del Sinn Fein, la va provocar allò que ell va titllar de “la més bàsica i grossera intolerància” del Partit Unionista Democràtic (DUP), amb el qual comparteix poder el Sinn Fein. En un any com a primera ministra la líder del DUP, Arlene Foster, ha demostrat ser una cap de Govern despietada que –es queixen els nacionalistes– fa gala de molt poca flexibilitat en el seu tracte amb McGuinness i altres.

La gota que féu vessar el got s'esdevingué quan es posà de manifest que un pla d'incentius per a l'energia renovable que ella va introduir com a ministra de l'Empresa l'any 2012 costaria unes sumes de diners desorbitades. Algunes empreses van rebre bons subsidis per mantenir en actiu les calderes de llenya –fins per escalfar casalots buits– en el que s'ha anomenat el cas de “diner per cendra” o “crema i guanyaràs”. El pla acabaria costant a l'autonomia 490 milions de lliures esterlines. Foster inicialment va dir que no es podia pretendre que ella controlés “tots els ets i uts” del seu departament. Més tard, però, va admetre que hi havia hagut “un enfilall d'errors”. Ha acceptat que tiri endavant una investigació, però manté que ella no ha fet cap mal i per tant no cal que es faci a un costat. Sortint al pas de les nombroses crítiques, va declarar: “Hi ha molt de personal en aquestes crítiques... i, tristament, molt de misogin”.

L'electorat potser aviat tindrà l'oportunitat d'emetre el seu propi veredict. La dimissió de McGuinness com a vice-primer ministre ha interromput violentament l'operació de transferències administratives a Belfast, ja que els seus estatuts exigeixen que la regió sigui dirigida de manera

MÓN

Divendres Sant penja d'un 'Brexit'

La dimissió del vice-primer ministre Martin McGuinness sumeix Irlanda del Nord en una crisi alhora que la regió s'enfronta al descontentament creixent amb els acords polítics i la imminent aplicació del 'Brexit'. L'Acord de Divendres Sant del 1998 es basava en l'adhesió compartida a la UE.

conjunta per un unionista i un republicà. El Govern britànic manté converses per intentar arreglar les coses entre el Sinn Fein i el DUP. Si aquests esforços no reixen –tal

com la majoria creu que passarà– unes noves eleccions són a tocar.

Un tal enfrontament seria “brutal”, ha dit Foster. Tant el DUP com el Sinn Fein

Ateses les circumstàncies que travessa Irlanda del Nord, seria un mal moment perquè McGuinness abandonés la política.

Hi va haver un moment clau al desembre quan un dels ministres de Foster va retallar 50,000 lliures del finançament per a l'ensenyament de la llengua irlandesa, cosa que per als republicans és una qüestió cabdal. Amb un sec correu electrònic va anunciar als ensenyants: "Per raó d'una racionalització de la despesa, el departament no oferirà el programa de beques Líofa el 2017. Bon Nadal i bon Any". El 12 de gener la mesura quedava anul·lada, però el mal ja estava fet.

Mentre el Govern de Londres treballa per equilibrar els acords polítics d'Irlanda del Nord amb una mà, amb l'altra es dedica a fer-los trontollar. El referèndum de l'any passat per deixar Europa –en què Irlanda del Nord va votar per quedar-s'hi– presenta alguns problemes. L'Acord de Divendres Sant de 1998, que establia el trànsit de competències a Irlanda del Nord, es va signar en la suposició d'una compartida adhesió a la UE de Gran Bretanya i Irlanda. El Tribunal Suprem està considerant si l'Assemblea d'Irlanda del Nord, doncs, hauria de ser consultada abans que el Govern pugui aplicar l'Article 50, que és la via legal per al *Brexit*. Si el Tribunal dictamina a favor, unes eleccions a Irlanda del Nord podrien demorar el procés.

Tampoc te ningú a Londres, encara, una resposta vàlida a la pregunta de què passarà a la frontera oberta amb Irlanda en cas que el Regne Unit demani voluntàriament de ser exclòs de la lliure circulació de persones amb la UE. Una frontera més estricta, amb tot de controls de persones i mercaderies, podria fer trontollar tant l'economia d'Irlanda del Nord com els seus acords polítics.

Seria un mal moment perquè McGuinness deixés la política. Però ni vol dir les causes de la seua sobtosa mala salut ni si es presentarà a les pròximes eleccions. Durant deu anys en el càrrec la seva autoritat i el seu carisma han sigut molt útils a l'hora d'assegurar als republicans que val la pena que Stormont tiri endavant. I també ha bastit ponts amb els unionistes, a més a més. Parlant amb la reina, l'any passat li va preguntar per la seva salut i a ella se li va sentir que contestava: "Doncs, encara sóc viva. No és poca cosa". La seva amistosa relació amb la reina, un cosí de la qual va ser assassinat fa dècades per l'IRA, demostra fins a on han arribat les coses. I quantes n'hi ha en joc. ●

Traducció de Francesc Sellés

El Temps

**Nova
maqueta**

**Nous
opinants**

**Nou
format**

**Nou
Temps**

**Ja al teu
quiosc**

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltamps.cat](mailto:subscripcions@eltamps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores